

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11CoCsp/15/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4125202746
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šišková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4125202746.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šiškovej a členov senátu JUDr. Dariny Vargovej a Mgr. Mareka Janigloša, v spore žalobcu: MINIHOTOVOST, SE, Náměstí T. G. Masaryka 2392/17, Břeclav, Česká republika, IČO: 043 55 211, zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, Majerníkova 3/A, Bratislava - mestská časť Dúbravka, IČO: 42 185 190, proti žalovanému: A. B., XX. XX. XXXX, C. XXX, o zaplatenie 450,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 10Csp/13/2025-53 zo dňa 23. júna 2025, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nitra (ďalej ako „súd prvej inštancie“, alebo „súd“) žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

2. Po právnej stránke odôvodnil svoje rozhodnutie s poukazom na ust. čl. 3 ods. 1, čl. 6 ods. 1, 2 veta druhá Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), § 52 ods. 1, 3, 4, § 451 ods. 1, 2, § 456 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 2 písm. a) zákona č. 266/2005 Z. z. zákon o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 11 ods. 3, § 20 ods. 1, § 24 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. zákon o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu istinu 450,- eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne z istiny od 14. 04. 2022 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že žalovaný potom, čo sa zaregistroval na webovej stránke www.minipozicka.sk požiadal žalobcu o poskytnutie úveru vo výške 450,- eur. V rámci registrácie žalovaný uviedol svoje údaje a potvrdil, že súhlasí so zmluvou o pôžičke, ako aj so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru a že údaje, ktoré poskytol sú pravdivé a úplné. Na základe zmluvy o pôžičke č. 625531 zo dňa 16. 03. 2022 uzatvorenej podľa § 2390 a nasl. zákona č. 89/2012 Sb. Občiansky zákonník a zákona č. 145/2010 Z. z. o spotrebiteľskom úveru poskytol žalobca (ako veriteľ) žalovanému (ako dlžníkovi) úver vo výške 450,- eur, ktorý sa mu žalovaný zaviazal vrátiť spolu s celkovými nákladmi úveru vo výške 128,- eur, ktoré predstavujú odplatu a tak zaplatiť celkom 578,- eur do 28 dní odo dňa poskytnutia úveru. Žalovaný si svoj záväzok riadne a včas neplnil, a tak sa stal jeho dlh splatným dňom 13. 04. 2022. Dňa 03. 01. 2025 bola žalovanému zaslaná písomná výzva na úhradu dlhu, ktorý žalovaný do dňa vyhotovenia žaloby neuhradil ani v časti,

príčom si od neho uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania podľa nariadenia vlády SR č. 351/2013 Sb. Žalobca predložil súdu svoj výpis z obchodného registra, zmluvu o spotrebiteľskom úvere a všeobecné podmienky poskytnutia úveru.

4. Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení poukázal na prítomnosť cezhraničného prvku v spore (žalobca je právnická osoba so sídlom v Českej republike), preto v prvom rade skúmal právomoc slovenského súdu konať a rozhodovať vo veci s poukazom na čl. 18 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (prepracované znenie) zo dňa 12. 12. 2012 vzhľadom na to, že bydlisko žalovaného, ktorý je spotrebiteľom, je v Slovenskej republike, je daná právomoc slovenského súdu vec prejednať a rozhodnúť.

5. Národná banka Slovenska na výzvu súdu uviedla, že žalobcovi nebolo udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa § 20 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., ktoré sú poskytované veriteľmi a ani povolenie pre iného veriteľa podľa § 24 ods. 5 tohto zákona a rozhodnutím Českej národnej banky z 18. 04. 2023, sp. zn. S-Sp-2021/00080/CNB/573 mu bolo odobraté povolenie na činnosť nebankového poskytovateľa spotrebiteľských úverov a jeho žaloba proti tomuto rozhodnutiu a kasačná sťažnosť proti rozsudku Mestského súdu bola zamietnutá.

6. Následne súd vyzval žalobcu v zmysle § 138 CSP na späťvzatie žaloby, nakoľko po predbežnom právnom posúdení mal za zrejmé, že je zjavne nedôvodná, pretože žalobcovi nebolo Národnou bankou Slovenska udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov a iných úverov a pôžičiek pre spotrebiteľov na území Slovenskej republiky s tým, že ak na podanej žalobe bude trvať, vyzval ho na preukázanie výšky, v ktorej boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky.

7. Žalobca v reakcii na výzvu súdu uviedol, že zmluva o úvere nie je neplatná pre nedostatok povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, keďže takémuto výkladu práva bráni článok § 56 ZFEÚ, kde poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej Únie C-630/17 D. A. vc Raiffeisenbank St. E. F. G. eGen zo dňa 14. 02. 2019, že je riadne registrovanou spoločnosťou v Českej republike s príslušným podnikateľským oprávnením, na základe ktorého poskytuje finančné služby v prostredí internetu a že podľa SDEÚ nemôžu členské štáty zakazovať spoločnostiam vykonávať podnikateľskú činnosť na ich území z dôvodu, že nesplňujú vnútroštátne požiadavky tohto členského štátu, pokiaľ spĺňajú podmienky štátu, v ktorom majú sídlo, ktoré podmienky on v Českej republike spĺňa. Ďalej žalobca poukázal na rozhodnutie C-76/90 Manfred Säger odsek 12, Cassis de Dijon, C-384/93 Alpine Investments a čl. 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES, podľa ktorých nie je žiaden priestor pre prijatie názoru, že k cezhraničnému poskytovaniu spotrebiteľských úverov žalobcom so sídlom v Českej republike na základe oprávnenia udeleného Českou národnou bankou prostredníctvom internetu je potrebné „navyšne“ udelenie poverenia zo strany Národnej banky Slovenska, čomu bráni sloboda pohybu. Zmluva bola uzavretá podľa právneho poriadku Českej republiky a právo spotrebiteľských úverov je plne harmonizované smernicou, a teda právna ochrana musí byť v prípade zmlúv o spotrebiteľskom úvere v každom členskom štáte EÚ rovnaká, platí v Českej republike a aj na Slovensku a aplikácia českého právneho poriadku, ktorý je súd povinný aplikovať, tak nie je a ani nemôže byť pre žalovaného ako spotrebiteľa menej výhodná. Žalobca svoju činnosť vykonáva v Českej republike, na Slovensku nemá zriadenú ani organizačnú zložku a z toho, že prevádzkuje webovú stránku končiacu na „sk“ nemožno prijať záver, že by sa malo použiť právo krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa v zmysle nariadenia Rím II. Poukázal na to, že ani pre zahraničné banky neplatí žiadna požiadavka pre nadobudnutie osobitnej bankovej licencie.

8. Žalovaný sa k žalobe žalobcu písomne nevyjadril a žalobca na výzvu súdu, v zmysle ktorej mal preukázať, že peňažné prostriedky boli žalovanému poskytnuté, zopakoval len tvrdenia uvedené v žalobe.

9. Súd o žalobe rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm. b) CSP, pretože ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a hodnota sporu bez príslušenstva neprevýšila 1000,-eur, pričom žalovaný sa k žalobe nevyjadril, a preto neboli skutkové tvrdenia žalobcu sporné.

10. Po oboznámení sa s listinnými dôkazmi (obsah opísaný v bodoch 11 až 13 napadnutého rozhodnutia) zohľadňujúc podstatné skutkové a právne argumenty žalobcu súd dospel k záverom,

že v danej veci bolo potrebné okrem posúdenia právomoci súdu zvoliť aj rozhodné právo, podľa ktorého bude vec prejednávaná. Súd vychádzal zo zmluvy o úvere, ktorej súčasťou sú aj všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde je síce uvedené, že na vzťahy neupravené zmluvou (ani všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru) sa použijú ustanovenia právneho poriadku Českej republiky, táto dohoda však nebola dojednaná v súlade s čl. 3 ods. 1 nariadenia RÍM I, pretože nebola individuálne dojednaná v zmluve, ale iba vo VPPÚ, ktoré nie sú výsledkom dohody zmluvných strán. Pri voľbe rozhodného práva musí byť naplnená aj podmienka vyplývajúca z čl. 6 ods. 2 (veta druhá) nariadenia, na základe ktorej pri dohode o rozhodnom práve nesmie byť spotrebiteľovi odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo rozhodným právom. Podľa súdu takýmto právnym poriadkom je právny poriadok Slovenskej republiky, ako krajiny obvyklého pobytu žalovaného, nakoľko žalobca vykonáva svoju obchodnú (podnikateľskú) činnosť na Slovensku, úvery poskytuje v mene euro, a nie v mene krajiny, v ktorej vykonáva svoju podnikateľskú činnosť, ako aj z jeho internetovej stránky, ktorá je vedená v slovenskom jazyku. Uvedené skutočnosti boli súdu známe z jeho činnosti. Súd ďalej poukázal na ust. § 11 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z., ktoré poskytuje ochranu žalovanému tým, že ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, je uzatvorená zmluva neplatná. Právna úprava poskytovania spotrebiteľských úverov v Európskej únii je harmonizovaná v podobe smernice, ktorá bola premietnutá do ust. § 9 českého zákona č. 257/2016 Sb. o spotrebiteľskom úvere, v zmysle ktorého nebankový poskytovateľ spotrebiteľského úveru je právnická osoba, ktorá je oprávnená poskytovať spotrebiteľský úver na základe oprávnenia k činnosti nebankového poskytovateľa spotrebiteľského úveru, ktoré jej udelila Česká národná banka, pričom v § 135 ods. 1 tohto zákona sa uvádza, že dohľad nad dodržiavaním povinností poskytovateľa stanovených týmto zákonom a nariadením Komisie v prenesenej právomoci (EÚ) č. 1125/2014, vykonáva Česká národná banka, tento zákon je platný a účinný len na území Českej republiky a Česká národná banka udeľuje povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov a vykonáva dohľad nad činnosťou veriteľov len na území Českej republiky. Uvedený zákon ani Česká národná banka preto neposkytujú právnu ochranu spotrebiteľom s bydliskom, či obvyklým pobytom na území Slovenskej republiky spočívajúcu v prípadných sankciách za porušenie ustanovení zákona č. 257/2016 Sb. V zmysle čl. 20 Smernice členské štáty zabezpečia, aby veritelia podliehali dohľadu vykonávanému subjektom alebo orgánom nezávislým od finančných inštitúcií alebo, aby boli regulovaní, pričom na území Slovenskej republiky je týmto orgánom Národná banka Slovenska, ktorá udeľuje povolenia na poskytovanie úverov, iných úverov a pôžičiek spotrebiteľom. Vyššie uvedený čl. 20 Smernice je premietnutý v ustanovení § 20 zákona č. 129/2010 Z. z. (ktorý predstavuje úplnú transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES) vo vzťahu k veriteľom a v ustanovení § 24 vo vzťahu k iným veriteľom a ktorá predstavuje kogentnú právnu úpravu (z dôvodu transpozície smernice do nášho právneho poriadku), od ktorej sa nemožno odchyliť a prostredníctvom ktorej je zabezpečený dohľad a kontrola nad finančným trhom na území SR. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie dospel k záverom, že žalobca je v postavení iného veriteľa v zmysle § 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý je oprávnený v tomto smere podnikáť na území Slovenskej republiky za predpokladu udeleného platného povolenia Národnou bankou Slovenska. Ustanovenie § 11 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. (v ktorom je transponovaný čl. 23 Smernice) poskytuje žalovanému ochranu, ktorá mu nemôže byť poskytnutá právnym poriadkom Českej republiky, čím je naplnená výnimka z dohody o voľbe práva v zmysle čl. 6 ods. 2 veta druhá Nariadenia. Zo všetkých vyššie uvádzaných skutočností bolo podľa názoru súdu odôvodnené aplikovať v prejednávanej veci slovenský právny poriadok.

11. Súd prvej inštancie v rámci vyššie uvedenej argumentácie poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/2/2025 zo dňa 26. 02. 2025, sp. zn. 17CoCsp/29/2023 zo dňa 24. 04. 2024 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoCsp/102/2022 zo dňa 31. 10. 2023, ktoré sa týkali žalobcu vo veciach s obdobným skutkovým a právnym základom.

12. V ďalšom obsahu odôvodnenia rozsudku sa súd prvej inštancie zaoberal rozhodnutiami Súdneho dvora EÚ, na ktoré odkazoval žalobca v žalobe. Čo sa týka rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-630/17 zo dňa 14. 02. 2019, nebolo z neho možné dospieť k tomu, že by čl. 56 ZFEÚ bránil vnútroštátnej úprave, ktorá by mala za následok neplatnosť zmluvy, pretože tento rozsudok sa týkal odlišných skutkových záverov. Rozhodnutie vo veci C-76/90 (Manfred Säger) sa týkalo poskytovania patentovej obnovovacej služby, pri ktorej regulácii podľa Súdneho dvora EÚ nemecká právna úprava prekročila to, čo je nutné k ochrane verejného záujmu, keď ustanovila, že osoby vykonávajúce túto činnosť, musia mať odbornú kvalifikáciu, ktorá je dosť špecifická a neprímeraná potrebám príjemcov.

Rozhodnutie vo veci C-384/93 (Alpine Investments BV) sa týkalo činnosti nazývanej ako „cold calling“ - telefonické kontaktovanie jednotlivcov s cieľom ponúknuť im rôzne finančné služby, kedy samotný členský štát poskytovateľa tejto služby uložil poskytovateľovi zákaz činnosti v tomto smere (bez jeho predchádzajúceho súhlasu), s čím sa Súdny dvor EÚ stotožnil a vyslovil, že členský štát, z ktorého sa uskutočňuje telefonát, je v najlepšom postavení na úpravu činnosti „cold calling“ a aj keby prijímajúci štát chcel zakázať operáciu „cold calling“ alebo ju podriadiť určitým podmienkam, nie je schopný zabrániť alebo kontrolovať telefonáty z iného členského štátu bez spolupráce s príslušnými úradmi tohto štátu.

13. Záverom súd poukázal na vyjadrenia žalobcu (v žalobe), ktorý tvrdil, že so žalovaným uzavrel zmluvu o úvere a keďže z verejne dostupných zdrojov vyplýva, že je obchodnou spoločnosťou zapísanou v Obchodnom registri vedeného Krajským súdom v Brne v Českej republike s právnou formou evropská spoločnosť (skratka SE), čo je druh akciovej obchodnej spoločnosti vytvorený za účelom zjednodušenia podnikania v rámci celého priestoru Európskej únie (v predmete podnikania má zapísané okrem iného: Poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěrů), konal pri uzatváraní tejto zmluvy ako dodávateľ a žalovaný, ktorý je fyzickou osobou konal ako spotrebiteľ. Z predloženej zmluvy o úvere súdu vyplynulo, že mala byť podpísaná elektronicky, v konaní však neboli predložené žiadne dôkazy, z ktorých by bolo preukázané, že zmluva bola uzavretá na diaľku cez webovú stránku, ani že žalovanému žalobca poskytol peňažné prostriedky vo výške 450,- eur. Naopak, v konaní mal súd za preukázané (aj oznámením Národnej banky Slovenska), že žalobcovi nebolo povolené na území Slovenskej republiky poskytovať spotrebiteľské úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, ktoré je podmienkou poskytovania spotrebiteľských úverov a iných úveroch a pôžičiek pre spotrebiteľov na území Slovenskej republiky podľa § 20 ods. 1, resp. § 24 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. Uvedená zmluva, keď by aj bola uzavretá, bola by neplatná podľa § 11 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s ustanovením § 24 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z., na čo je súd povinný prihliadnúť ex offa a žalobcovi by vznikol iba nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého existenciu však nepreukázal, a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

14. Pasivita žalovaného, ktorý tvrdenia žalobcu nenamietal, nemohlo mať automaticky za následok aplikáciu ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 CSP (povinnosť súdu priznať žalobcovi akýkoľvek uplatnený nárok) s poukazom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019. Rovnako bol súd tohto názoru, že bol oprávnený aj bez návrhu žalovaného obstarat' podľa § 295 CSP dôkaz o právnom postavení žalobcu v spotrebiteľskej veci, ktorú výzvu súd zaslať Národnej banke Slovenska za účelom preukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní.

15. O trovách konania súd rozhodol s odkazom na ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP s tým, že i napriek tomu, že bol žalovaný v konaní celkom úspešný, žiadne trovy mu nevznikli a preto mu ich náhradu nepriznal.

16. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, odôvodňujúc ho dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP, t. j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nedostatočným a nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Žalobca súhlasil s tým, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľská, avšak nesúhlasil so skutkovým a právnym posúdením veci podľa slovenského práva. Jediným dôvodom absolútnej neplatnosti smlouvy o úveru bola podľa súdu skutočnosť, že žalobca nemá oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov v Slovenskej republike. Tento právny záver súdu je mylný a nezodpovedá ani aktuálnej judikatúre Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „SDEÚ“) - C-630/17 F. G. vs. Raiffeisenbank St. H. I. E. eGen zo dňa 14. 02. 2019 (ktoré podrobne odcitoval), podľa ktorej článok 56 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave členského štátu, o akú ide vo veci samej, ktorá má predovšetkým za následok, že zmluvy o úvere a právne úkony založené na takých zmluvách, ktoré boli uzatvorené na území tohto členského štátu medzi dlžníkmi a veriteľmi so sídlom v inom členskom štáte, ktorí nie sú držiteľmi povolenia vydaného príslušnými orgánmi prvého členského štátu na účely vykonávania ich činnosti na jeho území, sú absolútne neplatné odo dňa ich uzatvorenia. To znamená, že smlouva o úveru nie je neplatná pre nedostatok povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov a akýkoľvek opačný záver by mal za následok flagrantné porušenie práva EÚ. Ak by všeobecný súd prijal záver o absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere ignorujúc vyššie uvedené rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, porušil by tým právo žalovaného na spravodlivý proces a konal

by arbitrárne. „Rozhodnutie Súdneho dvora je pre súdy precedentne záväzné, a to odvtedy, ako je uverejnené vo Vestníku Európskej únie v tom-ktorom jazyku členského štátu. Absencia uplatnenia pre vec relevantnej judikatúry Súdneho dvora (v zmysle princípu prednosti, pozn.) je dostatočným dôvodom na vyslovenie porušenia základného práva na súdnu ochranu a zrušenie napadnutého rozhodnutia zo strany ústavného súdu.,, (I. ÚS 462/2022). Preskúmaním napadnutého rozsudku najvyššieho súdu v okolnostiach danej veci ústavný súd nemohol inak, ako dospieť k záveru, že najvyšší súd v dôsledku absencie reflektovania na závery uvedené v rozhodnutí Súdneho dvora č. C-485/19 z 22. apríla 2021 (LH proti Profi Credit Slovakia s. r. o., pozn.) vydaného pred rozhodnutím v predmetnej veci a len strohým odvolaním sa na svoje pôvodné rozhodnutie (uznesenie najvyššieho súdu z 18. októbra 2018, pozn.), ktoré však už v danom čase nebolo súladné s uvedenou judikatúrou Súdneho dvora, neposkytol sťažovateľke adekvátnu ochranu a porušil tak jej právo na súdnu ochranu, resp. spravodlivé súdne konanie.

18. Okrem toho, žalobca zdôraznil, že je subjekt, ktorý bol založený, vzniknutý a registrovaný v právnom prostredí Českej republiky, kde má ako európska spoločnosť umiestnené aj svoje sídlo a vykonáva svoju činnosť (žalobca teda je riadne registrovanou spoločnosťou s príslušným podnikateľským oprávnením, na základe ktorého poskytuje finančné služby v prostredí internetu, a to vo viacerých jazykových verziách (napr. aj českej – viď www.minihotovost.cz). S ohľadom na údajnú a vytýkanú absenciu povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov v Slovenskej republike žalobca ďalej udal, že vo všeobecnosti je potrebné vychádzať zo základných pravidiel zakotvených v Zmluve o fungovaní EÚ: - v kapitole 2 čl. 49 zakotvuje právo „usadiť sa“- zakazujú sa obmedzenia slobody usadiť sa štátnych príslušníkov jedného členského štátu na území iného členského štátu, zakazujú sa aj obmedzenia, ktoré sa týkajú zakladania obchodných zastúpení, organizačných zložiek a dcérskych spoločností štátnymi príslušníkmi jedného členského štátu na území iného členského štátu; - v čl. 54 sa uvádza, že so spoločnosťami založenými podľa zákonov členského štátu a ktoré majú svoje sídlo, ústredie alebo hlavné miesto podnikateľskej činnosti v Únii, sa pre účel tejto kapitoly zaobchádza rovnako ako s fyzickými osobami, ktoré sú štátnymi príslušníkmi členských štátov; - v čl. 56 (predtým čl. 49) je uvedené právo na slobodné poskytovanie služieb (na rozdiel od práva usadiť sa, právo na poskytovanie služieb sa uplatní bez potreby zakladať na území iného členského štátu organizačnú zložku) - zakazuje sa obmedzovanie slobody poskytovania služieb v rámci spoločenstva v prípade, že poskytovateľ služby pochádza z inej členskej krajiny ako odberateľ služby. Sloboda poskytovania služieb zaručuje, že poskytovatelia pochádzajúci z krajín únie môžu voľne ponúkať služby bez akejkoľvek diskriminácie pre štátnu príslušnosť. Rozhodujúce je, aby v domovskej členskej krajine spĺňali podmienky stanovené štátom na založenie živnosti či podniku. V prípade žalobcu bolo preto potrebné vychádzať zo všeobecných zásad zakotvených v Zmluve o fungovaní EÚ, kde v čl. 56 sa členským štátom Európskej únie zakazuje obmedzovať voľné poskytovanie služieb spoločnosťami „usídlenými v krajine Únie odlišnej od tej, ktorej príslušníkmi sú osoby, ktorým sú tieto služby určené.“ Pokiaľ ide o právo na slobodné poskytovanie služieb, toto vyžaduje, aby hostiteľská krajina nediskriminovala spoločnosti pre ich pôvod pri vykonávaní cezhraničnej činnosti. K rozoberanej problematike sa však tiež už dávnejšie vyjadroval SDEÚ a jeho názory smerujú k tomu, že členské štáty nemôžu zakazovať spoločnostiam vykonávať podnikateľskú činnosť na ich území z dôvodu, že nespĺňajú vnútroštátne požiadavky tohto členského štátu, pokiaľ tieto spoločnosti spĺňajú podmienky štátu, v ktorom majú sídlo. Žalobca pritom má výslovne registrovaný predmet podnikania na poskytovanie spotrebiteľských úverov, a teda spĺňa podmienky domovského štátu (Českej republiky) na založenie, vznik a existenciu spoločnosti a na poskytovanie spotrebiteľských úverov.

19. Žalobca v súvislosti s vyššie uvedeným poukázal na rozhodnutie SDEÚ vo veci C-76/90 A. E., kde v ods. 12 uvádza: „Článok 49 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva požaduje nielen potlačanie diskriminácie osôb poskytujúcich služby na základe ich národnosti, ale i zákaz akýchkoľvek obmedzení vrátane tých, ktoré sa uplatňujú bez rozlišovania poskytovateľov služieb so zreteľom na ich národnosť, pokiaľ sú spôsobilé znemožniť alebo akokoľvek inak obmedziť činnosti poskytovateľa služieb usídleného v inom členskom štáte EÚ, v ktorom podobné služby poskytuje v súlade so zákonom.“ Dodal, že pokiaľ ide o oprávnenie vykonávať dohľad, Európsky súdny dvor v rozhodnutí Cassis de Dijon v zásade vyjadril, že domovská krajina nielen vydáva oprávnenie na vykonávanie činnosti spoločnosti usídlenej na svojom území, ale dohliada i na jej všetky aktivity vrátane tých, ktoré sú vykonávané na území iného členského štátu EÚ. Vo veci C-384/93 Alpine Investments, odsek 48, Európsky súdny dvor k námietkam dotknutej spoločnosti týkajúcim sa porušenia jej práva na slobodné poskytovanie služieb v rámci spoločného trhu EÚ uviedol, že domovský štát je najlepšie situovaný na to, aby reguloval jej praktiky. Aj keby si prijímajúci štát želal zastaviť tieto praktiky alebo ich vykonávanie

podrobiť určitým podmienkam, nemôže to urobiť bez spolupráce s príslušnými orgánmi prvého štátu (t. j. domovského). Podľa recitálu č. 6 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“) v súlade so zmluvou vnútorný trh zahŕňa priestor bez vnútorných hraníc, v ktorom je zaručený voľný pohyb tovaru a služieb a sloboda usadiť sa. Rozvoj transparentnejšieho a efektívnejšieho trhu s úvermi v oblasti bez vnútorných hraníc má zásadný význam pre podporu rozvoja cezhraničných aktivít. Zo skutočností týkajúcich sa zásady slobodného pohybu služieb teda vyplývalo, že neexistuje žiaden priestor pre prijatie názoru, že k cezhraničnému poskytovaniu spotrebiteľských úverov žalobcom so sídlom v Českej republike a na základe oprávnenia udeleného Českou národnou bankou prostredníctvom internetu je potrebné „navyššie“ udelenie povolenia zo strany Národnej banky Slovenska, nakoľko uvedenému bráni sloboda pohybu služieb ako jedno zo základných práv založených primárnym právom Európskej únie. Súd si teda prednostne mal urobiť jasný názor o výklade práva Európskej únie. Žalobca zdôraznil aj to, že právo spotrebiteľských úverov je v Európskej únii plne harmonizované Smernicou, a preto platí rovnako tak na území Českej republiky, ako aj Slovenskej republiky. Aj z tohto hľadiska teda plne postačí oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov Českej národnej banky pre subjekt sídliaci na území Českej republiky, ktorý navyše nemá na území Slovenskej republiky umiestnený ani podnik ani organizačnú zložku. Pre úplnosť treba poukázať na to, že ani v prípade zahraničných bánk neplatí žiadna požiadavka pre nadobudnutie osobitnej bankovej licencie na území Slovenskej republiky a postačí len notifikácia príslušného orgánu dohľadu (t. j. Českej národnej banky) o zámere vykonávať činnosť v Slovenskej republike Národnej banke Slovenska. Stanovuje tak ustanovenie § 11 ods. 2 Zákona o bankách (zákon č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov), podľa ktorého zahraničná banka so sídlom na území členského štátu je ďalej oprávnená na vykonávanie bankových činností podľa § 2 ods. 2 okrem bankovej činnosti podľa § 2 ods. 2 písm. m) aj bez založenia pobočky, a to na základe písomného oznámenia príslušného orgánu dohľadu členského štátu o predpokladaných bankových činnostiach doručeného Národnej banke Slovenska pred prvým uskutočnením bankového obchodu. Ak teda v prípade zahraničných bánk (ktorých regulácia je podstatne prísnejšia ako v prípade „nebankových“ poskytovateľov spotrebiteľských úverov) postačuje „obyčajné“ oznámenie domovského orgánu dohľadu Národnej banke Slovenska, ktoré vyžaduje právny predpis, v prípade poskytovateľov spotrebiteľských úverov právny predpis nič také nepožaduje. Národná banka Slovenska mohla upozorniť na akúsi nepovolenosť jeho činnosti, no ku dňu podania odvolania neobdržal žiadnu informáciu od orgánu činného v trestnom konaní o nedovolenosti jeho činnosti a zároveň Národná banka Slovenska nevykonala žiaden dohľad u žalobcu (zjavne si uvedomujúc nedostatok vlastnej právomoci) a práve naopak, u žalobcu vykonala dohľad Česká národná banka.

20. V otázke rozhodného práva žalobca zdôraznil, že je právnickou osobou majúcou sídlo na území Českej republiky, ktorý na území Slovenskej republiky nemá zriadenú organizačnú zložku ani na území Slovenskej republiky nepodniká (a vykonáva činnosť výlučne na území Českej republiky) a je zapísaný do obchodného registra Českej republiky, kde má registrované sídlo v Českej republike. Žalobca a žalovaný uzavreli smluvu o úvère v českom jazyku a podľa právneho poriadku Českej republiky, na ktorý v smluvě o úvère nielen odkázali, ale na použitie ktorého sa aj dohodli. Samotné uvedenie českého právneho poriadku je dostačujúce pre voľbu českého právneho poriadku (ak je táto voľba vôbec nevyhnutná). V smluvě o úvère (mimo obsahu VOP) strany sporu uviedli, že ju uzavreli podľa zákona číslo 89/2012 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a zákona číslo 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvère, ve znění pozdějších předpisů. Z hľadiska výslovnosti voľby podľa § 262 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov) je podľa ustálenej súdnej judikatúry postačujúce uviesť ustanovenia zvoleného právneho predpisu v záhlaví zmluvy. Per analogiam, z hľadiska voľby právneho poriadku je teda postačujúce uviesť ustanovenia právneho predpisu zvoleného právneho poriadku. Aplikácia českého právneho poriadku v danom prípade nie je a ani nemôže byť pre žalovaného (pozn. odvolacieho súdu, žalobca nesprávne uviedol žalobca) ako spotrebiteľa menej výhodná. Ide totiž o poskytnutie spotrebiteľského úveru, pričom právna úprava poskytovania spotrebiteľských úverov je v EÚ plne harmonizovaná v podobe Smernice. Podľa recitálu č. 9 Smernice úplná harmonizácia je potrebná na to, aby sa všetkým spotrebiteľom v Spoločenstve zabezpečila vysoká a rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov a aby sa vytvoril skutočný vnútorný trh. Členské štáty by preto nemali mať možnosť zachovať alebo zaviesť iné vnútroštátne ustanovenia ako ustanovenia tejto smernice. To teda znamená, že Smernica predstavuje koncept úplného zakomponovania do národných poriadkov členských štátov, a nie akýsi minimálny štandard ochrany. V tomto zmysle teda právna ochrana v prípade zmlúv o spotrebiteľskom úvère musí byť v každom členskom štáte EÚ rovnaká. V zmysle uvedeného bol (naďalej aj je) súd povinný

aplikovať vo veci české právo (ktoré pre spotrebiteľa nie je menej výhodné) v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a podľa neho posúdiť žalovaný nárok. V zmysle Nariadenia Rím I platí, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy sa použije právo krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa, t. j. tu slovenské právo. To však platí iba v prípade, ak - veriteľ vykonáva svoju činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo - veriteľ nevykonáva svoju činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa (ale napr. v „svojej“, krajine), ale SMERUJE svoju činnosť na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo na viacero krajín vrátane krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa. V danom prípade žalobca ako veriteľ vykonáva svoju činnosť v Českej republike, a nie Slovenskej republike. Smerovanie činnosti na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa resp. na viacero krajín vrátane krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa je podstatne komplikovanejšou otázkou. Samotný recitál (odôvodnenie) k Nariadeniu Rím I, ako aj odborná literatúra však uvádzajú, že samotná internetová stránka ešte neznamena, či podnikateľ smeruje svoju činnosť (aj) vo vzťahu ku krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa. Nerozhoduje ani to, v akej mene sú vyjadrené ponúkané služby, ani jazyk stránky. Rovnako podľa odbornej literatúry nerozhoduje, či sú na stránke uvedené e-mailové a telefónne kontakty, nakoľko ide o údaje nevyhnutné na kontaktovanie podnikateľa. Ak by právny názor o použití slovenského práva ako rozhodného práva bol založený IBA na skutočnosti, že žalobca prevádzkuje webovú stránku končiacu na „.sk“ (aj keď popri tom prevádzkuje stránku končiacu „.cz“ v českom jazyku), išlo by o nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne a nedostatočné skutkového zistenia, pretože, ako už bolo uvedené vyššie, samotná webová stránka neumožňuje prijať právny záver o smerovaní činnosti na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa (je maximálne indíciou, nie však dôkazom). Navyac, zo zmluvnej dokumentácie uzavretej medzi stranami sporu je zrejmé, že zmluvné strany sa DOHODLI na voľbe českého práva, v zmysle čoho posudzovanie smerovania činnosti na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa je irelevantné. Je nepochybné, že české právo podlieha plnej harmonizácii v zmysle Smernice, a teda voľba práva nemôže zbaviť žalobcu ochrany, ktorú, ktorú mu poskytujú také ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo rozhodným. Smernica v ods. 9 recitálu (odôvodnenia) totiž uvádza: Úplná harmonizácia je potrebná na to, aby sa všetkým spotrebiteľom v Spoločenstve zabezpečila vysoká a rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov a aby sa vytvoril skutočný vnútorný trh. Členské štáty by preto nemali mať možnosť zachovať alebo zaviesť iné vnútroštátne ustanovenia ako ustanovenia tejto smernice. Takéto obmedzenie by sa však malo uplatňovať len na ustanovenia harmonizované touto smernicou. Ak neexistujú takéto harmonizované ustanovenia, členské štáty by mali mať možnosť zachovať alebo zaviesť vnútroštátne právne predpisy. To teda znamená, že Smernica predstavuje koncept úplného zakomponovania do národných poriadkov členských štátov, a nie akýsi minimálny štandard ochrany. V tomto zmysle by teda právna ochrana v prípade zmlúv o spotrebiteľskom úvere mala byť v každom členskom štáte EÚ rovnaká, a teda z tohto pohľadu nemá zmysel skúmať, či z pohľadu ktorého práva členského štátu EÚ je zmluva o spotrebiteľskom úvere pre spotrebiteľa výhodnejšia alebo nie. Súd teda z hľadiska výhodnosti použitia príslušného právneho poriadku pre žalobcu ako spotrebiteľa úplne rezignoval na harmonizáciu v zmysle Smernice a aplikáciu slovenského právneho poriadku na základe právneho predpisu z oblasti medzinárodného práva SÚKROMNÉHO (Nariadenie Rím I.) založil na inštitúte práva VEREJNÉHO, ktorým nepochybne otázka povolení na poskytovanie spotrebiteľských úverov je. Súd ignorujúc ústavnoprávny princíp favor contractus konštatoval absolútnu neplatnosť smlouvy o úvere LEN na základe skutočnosti, že žalobca nemá v Slovenskej republike udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov, ktorá navyac neznamena, že právny poriadok Českej republiky nie je pre spotrebiteľa menej výhodný ako slovenský. Navyac, tak konal v priamom rozpore s primárnym právom EÚ, a to jednou z jeho základných slobôd – slobodou voľného pohybu služieb.

21. Záverom žalobca poukázal na nesprávny právny záver súdu prvej inštancie o počítaní premlčacej doby, ktorý zjavne počítal začiatok premlčacej doby od uzavretia zmluvy. Z ust. § 11 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch (účinného v čase uzavretia zmluvy) vyplývala povinnosť spotrebiteľa vydať bezdôvodné obohatenie nie okamžite, ale až v lehote podľa zmluvy. Ak teda súd prvej inštancie počítal začiatok premlčacej doby od uzavretia zmluvy, konal v priamom rozpore s § 11 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Navyac, bolo nesprávne použitie subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože žalobca nemal žiadnu vedomosť o tom, že v čase uzavretia zmluvy má poskytovať spotrebiteľský úver iba na základe povolenia Národnej banky Slovenska (žalobca je toho názoru, že toto povolenie je v jeho prípade neaplikovateľné).

22. Poukazujúc na všetky vyššie uvádzané skutočnosti žalobca žiadal, aby odvolací súd vo veci rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

23. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

24. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (žalobcom) – teda stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti napadnutého rozsudku dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné postupom podľa ust. § 385 CSP a ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

25. Z obsahu predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplata peňažnej sumy vo výške 450,- eur s príslušenstvom. Žalobca žalobu odôvodňoval tým, že v zmysle Smlouvy o zápůjčke č. 625531 (ďalej ako „zmluva o pôžičke“) sa žalovaný prostredníctvom webovej stránky www.minipozicka.sk registroval a požiadal ho o poskytnutie úveru vo výške 450,- eur. Pri registrácii (a odoslaním žiadosti o poskytnutie úveru) uviedol žalovaný svoje osobné údaje s tým, že po odoslaní žiadosti o poskytnutie úveru potvrdil, že súhlasí s takouto zmluvou, ako aj všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru. Žalovaný zároveň potvrdil, že údaje, ktoré žalobcovi ako veriteľovi poskytol, sú pravdivé a úplné. Žalobca ďalej uviedol, že na základe tejto zmluvy zo dňa 16. 03. 2022 uzatvorenej podľa českého právneho poriadku, a to § 2390 a nasl. zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník a zákona č. 145/2010 Sb. o spotrebiteľskom úveru ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 450,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s celkovými nákladmi spojenými s úverom vo výške 128,- eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku vo výške 578,- eur, a to do 28 dní odo dňa poskytnutia úveru. V zmysle uzavretej zmluvy sú celkové náklady spojené s úverom tvorené výlučnou odplatom, čo predstavuje sumu vo výške 128,- eur. Keďže žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle uzavretej zmluvy, stal sa jej dlh splatný, a to dňom 13. 04. 2022, pričom dňa 03. 01. 2025 bola žalovanému prostredníctvom právneho zástupcu žalobcu zaslaná písomná výzva na úhradu dlhu s tým, že žalovaný nevykonal žiadnu platbu (ku dňu vyhotovenia návrhu na vydanie platobného rozkazu). Následne súd vlastným šetrením (výzvou zo dňa 09. 04. 2025) zistil zo strany Národnej banky Slovenska, že žalobcovi nebolo Národnou bankou Slovenska udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov v zmysle ust. § 20 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. na území Slovenskej republiky. Zároveň bolo žalobcovi rozhodnutím Českej národnej banky (sp. zn. S-Sp-2021/00080/CNB/573 zo dňa 18. apríla 2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28. augusta 2023) odňaté povolenie na činnosť nebankového poskytovateľa spotrebiteľských úverov. Súd prvej inštancie výzvou zo dňa 16. 04. 2025 následne vyzval žalobcu v súlade s § 138 CSP na späťvzatie žaloby, nakoľko po predbežnom právnom posúdení (zohľadňujúc skutočnosti uvedené žalobcom v žalobe) mal súd za zrejmé, že je žaloba zjavne nedôvodná, pretože žalobcovi nebolo Národnou bankou Slovenska udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov a iných úverov a pôžičiek na území Slovenskej republiky. V reakcii na uvedené žalobca doručil súdu podanie zo dňa 28. 04. 2025, ktoré svojim obsahom zodpovedá argumentácii žalobcu v podanom odvolaní. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že žalobu žalobcu zamietol.

26. Podľa § 11 ods. 3 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „ZoSÚ“), ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná.

27. Podľa čl. 3 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), zmluva sa spravuje právnym poriadkom, ktorý si zvolia zmluvné strany. Voľba musí byť urobená výslovne alebo jasne preukázaná ustanoveniami zmluvy alebo

okolnosťami prípadu. Zmluvné strany si môžu zvoliť právny poriadok, ktorým sa bude spravovať celá zmluva alebo len jej časť.

28. Podľa čl. 6 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), bez toho, aby boli dotknuté články 5 a 7, zmluva uzavretá fyzickou osobou na účel, ktorý sa môže považovať za patriaci do oblasti mimo jej predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „spotrebiteľ“), s inou osobou, ktorá koná v rámci predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „podnikateľ“), sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa za predpokladu, že podnikateľ: a) vykonáva svoju obchodnú alebo podnikateľskú činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo b) akýmkoľvek spôsobom smeruje takú činnosť na túto krajinu alebo niekoľko krajín vrátane tejto krajiny a zmluva patrí do rozsahu tejto činnosti.

29. Podľa čl. 6 ods. 2 nar. Rím I, bez ohľadu na odsek 1 si strany môžu v súlade s článkom 3 zvoliť rozhodné právo pre zmluvu, ktorá spĺňa požiadavky odseku 1. Takáto voľba rozhodného práva však nesmie zbaviť spotrebiteľa ochrany, ktorú mu poskytujú také ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchýliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo na základe odseku 1 rozhodným.

30. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom odvolania mal za to, že predmetom sporu nebola otázka ohľadom toho, či žalovaný je, alebo nie je v postavení spotrebiteľa, keď žalobca úvodom odvolania výslovne uvádza, že sa stotožňuje so súdom prvej inštancie ohľadom zmluvy, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou. Žalobca zároveň spochybňuje závery súdu prvej inštancie o tom, že za rozhodné právo sa v danom prípade uplatní právny poriadok SR. Zotrvával na tom, že sa strany konania pri uzatváraní zmluvy riadne dohodli ohľadom voľby práva, na základe čoho sa zmluva mala spravovať právnymi predpismi Českej republiky. Vzhľadom na to, že súd v danej veci vzhliadol prítomnosť cudzie prvkú, založil svoju právomoc v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 1215/2012, kedy bolo potrebné následne zvoliť i rozhodné právo, podľa ktorého bude vec prejednávaná. Súd prvej inštancie vo veci aplikoval právny poriadok Slovenskej republiky, s ktorým záverom sa odvolací súd plne stotožňuje. Žalobca svoju odvoláciu argumentáciu vo vzťahu k výberu rozhodného práva založil na tom, že medzi stranami sporu došlo k voľbe právneho poriadku Českej republiky (čl. 3 ods. 1 v spojení s čl. 6 ods. 2 veta prvá Nariadenia RÍM I) a zároveň žalobca nemal za splnenú výnimku z voľby právneho poriadku v zmysle čl. 6 ods. 2 veta druhá Nariadenia RÍM I, podľa ktorého voľba rozhodného práva pri spotrebiteľských zmluvách nesmie spotrebiteľa zbaviť ochrany, ktorú mu poskytujú ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchýliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo rozhodným právom. K uvedenému odvolací súd dodáva, že aplikácia predpisov ČR nemôže byť pre žalovaného menej výhodná, nakoľko členským štátom EÚ vyplýva povinnosť prijať všetky opatrenia vnútroštátneho práva potrebné na vykonanie právne záväzných aktov Európskej únie (čl. 291 Zmluvy o fungovaní EÚ). Z toho vyplýva, že právna úprava ČR je plne harmonizovaná s predpismi EÚ.

31. Žalobca namietol, že ako poskytovateľ finančných služieb nesmeroval svoju činnosť na SR, ako krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa. Nie je rozhodné, či webová stránka, cez ktorú ponúkal úvery, je v slovenskom jazyku, ani vyjadrenie meny, v ktorej sa úvery ponúkajú. Samotná skutočnosť, že webová stránka mala zakončenie „.sk“, je len indíciou, nie dôkazom o tom, že by žalobca smeroval svoju činnosť na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa. Spor nastal v otázke určenia rozhodného práva, kedy súd prvej inštancie vec posúdil podľa slovenského práva, pričom žalobca sa domáhal posúdenia podľa českého práva, podľa ktorého bola zmluva i koncipovaná. Žalobca svoju argumentáciu podporil odkazom na judikatúru Súdneho dvora EÚ, ktorú je potrebné rešpektovať a ktorá bola ustálená Ústavným súdom SR, ako aj smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS a nariadenie Rím I. Posudzujúc príslušné ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (ďalej ako „Rím I“), z ktorých vychádzal i súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, odvolací súd dáva do pozornosti, že uvedené nariadenie nezakazuje voľbu práva v spotrebiteľských sporoch, avšak voľbou práva nemožno zbaviť ochrany, ktorú spotrebiteľovi poskytuje právny poriadok krajiny jeho obvyklého pobytu. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že voľba práva podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rím I. musí byť urobená výslovne alebo jasne preukázaná ustanoveniami zmluvy alebo okolnosťami prípadu. Uvedené však z vykonaného dokazovania nevyplývalo, nakoľko dohoda o voľbe práva bola obsiahnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok. K takejto forme voľby práva sa vo svojom rozhodnutí už vyjadril Súdny dvor Európskej únie v rozsudku zo dňa 28. 07. 2016 vo

veci C-191/15 Verein für Konsumenteninformation proti Amazon EU Sàrl. Podľa uvedeného rozhodnutia, článok 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, „že podmienka spadajúca do všeobecných obchodných podmienok podnikateľa, ktorá nebola individuálne dohodnutá a podľa ktorej sa na zmluvu uzatvorenú prostredníctvom elektronického obchodu so spotrebiteľom vzťahuje právo členského štátu, v ktorom má tento podnikateľ sídlo, je nekalá, ak uvedie tohto spotrebiteľa do omylu tým, že vytvorí dojem, že na zmluvu sa vzťahuje iba právo tohto členského štátu, a neinformuje ho o tom, že na základe článku 6 ods. 2 nariadenia č. 593/2008 má takisto k dispozícii ochranu, ktorú mu zaručujú imperatívne normy právneho poriadku, ktorý by sa uplatnil, keby neexistovala táto podmienka, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu vzhľadom na všetky relevantné okolnosti“. V danej veci, ako vyplynulo zo žalobcom predložených všeobecných podmienok poskytnutia úveru zo dňa 16. 03. 2022, bola voľba českého práva zakotvená v bode 04, na základe čoho ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uvedené zmluvné ustanovenie nebolo individuálne dojednané, nakoľko spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť uvedenú voľbu práva, odhliadnuc od toho, vychádzajúc z vyššie uvedeného záveru, formulácia predmetného ustanovenia uvádzala žalovaného aj do omylu, nakoľko je koncipovaná tak, že na právny vzťah sa bude vzťahovať právo Českej republiky a nijakým spôsobom ho nepoučuje o tom, že ochranu jeho poskytujú aj imperatívne normy právneho poriadku Slovenskej republiky, kde má bydlisko. Za imperatívne normy je potrebné považovať aj ustanovenia § 53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorých nesmú spotrebiteľské zmluvy obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

32. Sumarizujúc vyššie uvedené, odvolací súd námietku žalobcu, že ten ako poskytovateľ finančných služieb nesmeroval svoju činnosť na územie Slovenskej republiky, posúdil v kontexte vykonaných dôkazov (predložených samotným žalobcom), ako nelogickú. Žalobca ponúkal poskytovanie úverov prostredníctvom webovej stránky s doménou sk. v slovenskom jazyku, v mene euro (a nie v mene krajiny, v ktorej vykonáva podnikateľskú činnosť), pričom všetky bankové účty uvedené v zmluve sú slovenské, z čoho je nepochybné, že svoje služby adresoval širokej verejnosti na území Slovenskej republiky s tým, že záujemca o pôžičku sa môže na stránke registrovať a zmluvu uzavrieť na diaľku. Na uvedenom nič nemení ani tá skutočnosť, že zmluva je písaná v českom jazyku a bola uzatvorená podľa právnych predpisov platných v Českej republike. Odvolaciemu súdu tak nie je zrejmé, z akých dôkazov by bolo možné vyvodiť, že žalobca smeroval svoju činnosť na inú krajinu.

33. Ohľadom tvrdení žalobcu, že jediným dôvodom neplatnosti zmluvy o úvere je tá skutočnosť, že nemá oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov v SR, kedy v rámci svojej argumentácie poukázal predovšetkým na rozsudok SD v veci C-630/17 D. A. c/a Reiffeisenbank (ktorý v úvode odvolania rozsiahlo citoval), odvolací súd konštatuje, že v uvedenom rozhodnutí SDEÚ išlo o situáciu, keď navrhovateľka uzavrela zmluvu o úvere so spoločnosťou Reiffeisenbank, ktorá je spoločnosťou založenou podľa rakúskeho práva (pričom bolo nesporné, že spoločnosť bola veriteľom bez povolenia), ďalej notársku zápisnicu o zriadení hypotekárneho záložného práva na zabezpečenie pohľadávky. Podľa chorvátskych právnych predpisov upravujúcich spotrebiteľské úvery, pokiaľ zmluvu uzavrie veriteľ, ktorý nemá povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov, takáto zmluva je absolútne neplatná. Odvolací súd dáva do pozornosti zjavnú podobnosť s ust. § 11 ods. 3 ZoSÚ, podľa ktorého ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. V rozhodnutí bola riešená otázka, či sa čl. 56 a 63 ZFEÚ (Zmluvy o fungovaní Európskej únie) majú vykladať tak, že im odporuje právna úprava členského štátu, ktorá má za následok, že zmluvy o úvere a právne úkony založené na takýchto zmluvách uzavretých na území členského štátu medzi dlžníkmi a veriteľmi so sídlom v inom členskom štáte, ktorí nie sú držiteľmi povolenia vydaného na vykonávanie ich činnosti, sú absolútne neplatné. V tomto smere odvolací súd dopĺňa, že čl. 56 ZFEÚ zakotvuje, že „v rámci nasledujúcich ustanovení sú zakázané obmedzenia slobody poskytovať služby v Únii vo vzťahu k štátnym príslušníkom členských štátov, ktorí sa usadili v niektorom inom členskom štáte ako príjemca služieb. Európsky parlament a Rada môžu v súlade s riadnym legislatívnym postupom rozšíriť platnosť týchto ustanovení aj pre štátnych príslušníkov tretích štátov, ktorí poskytujú služby a sú usadení v rámci Únie“. Čl. 63 ods. 1 a 2 ZFEÚ znie: „v rámci ustanovení tejto kapitoly sú zakázané všetky obmedzenia pohybu kapitálu medzi členskými štátmi a tretími krajinami. V rámci ustanovení tejto kapitoly sú zakázané všetky obmedzenia platieb medzi členskými štátmi a medzi tretími krajinami“. Podľa záverov SD v uvedenom rozhodnutí, zákon o neplatnosti zmlúv o úvere s medzinárodným prvkom sa týka finančných služieb poskytovaných finančnými inštitúciami so sídlom mimo členského štátu, ktoré nemajú povolenie zo strany orgánov členského štátu, a teda priamo poskytovania služieb podľa čl. 76

ZFEÚ, ako aj pohybu kapitálu podľa čl. 63 ZFEÚ. Súdny dvor skúmal, či ciele, na základe ktorých došlo k prijatiu chorvátskeho zákona stanovujúceho následok neplatnosti zmlúv, môžu odôvodniť výnimku z čl. 52 a či zákon zodpovedá naliehavým dôvodom všeobecného záujmu, ktorý je spôsobilý zabezpečiť dosiahnutie sledovaných cieľov a nejde nad rámec toho, čo je potrebné na ich dosiahnutie. Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že bolo možné prijať iné opatrenia, ktoré by menej zasahovali do slobodného poskytovania služieb, a to predovšetkým právne predpisy oprávňujúce príslušné orgány k tomu, aby mohli zasiahnuť v prípade nekalých obchodných praktík alebo porušenia práva spotrebiteľov. Vzhľadom na uvedené prijal záver, že čl. 56 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave členského štátu, o akú ide vo veci samej, ktorá má predovšetkým za následok, že zmluvy o úvere a právne úkony založené na takých zmluvách, ktoré boli uzatvorené na území tohto členského štátu medzi dlžníkmi a veriteľmi so sídlom v inom členskom štáte, ktorí nie sú držiteľmi povolenia vydaného príslušnými orgánmi prvého členského štátu na účely vykonávania ich činnosti na jeho území, sú absolútne neplatné odo dňa ich uzatvorenia, a to aj vtedy, ak boli uzatvorené pred nadobudnutím účinnosti uvedenej právnej úpravy.

34. Poukazujúc na v predošlom bode uvádzané skutočnosti, uvedené rozhodnutie Súdneho dvora EÚ je potrebné rešpektovať a je potrebné ho aplikovať aj v prejednávanej veci vychádzajúc z toho, že úver poskytnutý žalobcom žalovanému je potrebné posúdiť aj podľa § 1 ods. 3 písm. I/ ZoSÚ ako tzv. „krátkodobý úver“, ktorý sa musí splatiť skôr, ako v lehote nepresahujúcej tri mesiace (pri špecifikácii úveru je výslovne uvedené, že doba trvania spotrebiteľského úveru je 28 dní). Odvolateľovi nemožno dať za pravdu v tom, že súd prvej inštancie založil svoje závery, ktoré boli podkladom pre zamietnutie žaloby výlučne len na tom, že nemá oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov na území SR. Žalobca opomenul významnú skutočnosť, a to, že počas celého konania nepreukázal, že by žalovanému úver skutočne poskytol. Odvolací súd zdôrazňuje, že pôžička bez ohľadu na to, či nie/je podložená zmluvou, je reálnym kontraktom. Na to, aby zmluva o pôžičke platne vznikla, je potrebné, aby reálne došlo k odovzdaniu predmetu pôžičky, teda vyplateniu požičaných finančných prostriedkov. V naznačenom smere odvolací súd dáva do pozornosti aj ust. § 1 ods. 2 veta druhá ZoSÚ, v zmysle ktorého „spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu“. Uvedené ustanovenie sa v zmysle § 24 ods. 1 ZoSÚ výslovne vzťahuje aj na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom (ako tomu bolo aj v danom prípade). Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku skonštatoval (bod. 32), že žalobca v konaní nepreukázal, že by žalovanému úver aj skutočne odfinancoval. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uzatvára, že z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobca túto skutočnosť akokoľvek preukázal, nakoľko v podanom odvolaní tieto závery súdu prvej inštancie nijako nespochybnil, ani nevyvrátil. Žalobca v zmysle uvedeného nepreukázal dôvodnosť nároku na vrátenie pôžičky od žalovaného, keď neunesol dôkazné bremeno skutočného poskytnutia úveru žalovanému, čo bolo dôvodom (okrem iných) zamietnutia žaloby.

35. Žalobca ďalej v odvolaní poukazoval na to, že súd prvej inštancie aplikáciu slovenského právneho poriadku na základe právneho predpisu z oblasti práva súkromného založil na inštitúte práva verejného, ktorým je otázka povolení na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Odvolací súd k uvedenému uvádza, že povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov, iných úverov, či pôžičiek je vyžadované samotným zákonom č. 129/2010 Z. z. ako predpisom z oblasti súkromného práva, z ktorého súd prvej inštancie aj správne vychádzal. Súd prvej inštancie tak dospel k správne záveru ohľadom absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere vychádzajúc pritom z ustanovenia § 11 ods. 3 (v spojení s ustanovením § 24 ods. 3) zákona č. 129/2010 Z. z.

36. Z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, na ktoré žalobca v odvolaní poukázal nevyplýva, že by rozsudok súdu prvej inštancie bol s nimi v rozpore, resp. že by išlo o skutkovo obdobné prípady ako je tomu v tejto veci. V rozsudku C-120/78 (Cassis de Dijon) sa totiž riešila iná otázka, a to, či je jednostranná požiadavka uložená predpisom jedného členského štátu na minimálny obsah alkoholu na účely predaja alkoholických nápojov vo všeobecnom záujme, ktorý by mal prednosť pred požiadavkami voľného obehu tovarov, pričom Súdny dvor EÚ dospel k záveru, že neexistuje žiadny závažný dôvod, prečo

by sa alkoholické nápoje, pokiaľ sú legálne vyrábané a uvedené na trh v niektorom členskom štáte, nemohli uviesť na trh iných členských štátov a prečo by sa na ne mal vzťahovať zákonom stanovený zákaz uvádzania na trh nápojov s nižším obsahom alkoholu, ako je limit stanovený vnútroštátnym predpisom. Z rozhodnutia vo veci C-76/90 (Manfred Säger) vyplýva, že sa týkalo poskytovania patentovej obnovovacej služby, pri ktorej regulácii podľa Súdneho dvora EÚ nemecká právna úprava prekročila to, čo je nutné k ochrane verejného záujmu, keď ustanovila, že osoby vykonávajúce túto činnosť, musia mať odbornú kvalifikáciu, ktorá je dosť špecifická a neprimeraná potrebám príjemcov. Napokon, pokiaľ ide žalobcom citovaných pasáž z odôvodnenia rozhodnutia vo veci C-384/93 (Alpine Investments BV), uvedené rozhodnutie sa týkalo činnosti nazývanej ako „cold calling“ - telefonické kontaktovanie jednotlivcov s cieľom ponúknuť im rôzne finančné služby, kedy samotný členský štát poskytovateľa tejto služby uložil poskytovateľovi zákaz činnosti v tomto smere (bez jeho predchádzajúceho súhlasu), s čím sa Súdny dvor EÚ stotožnil a vyslovil, že členský štát, z ktorého sa uskutočňuje telefonát, je v najlepšom postavení na úpravu činnosti „cold calling“ a aj keby prijímajúci štát chcel zakázať operáciu „cold calling“ alebo ju podriaďiť určitým podmienkam, nie je schopný zabrániť alebo kontrolovať telefonáty z iného členského štátu bez spolupráce s príslušnými úradmi tohto štátu.

37. V závere odvolania žalobca namietal závery súdu prvej inštancie o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia ustanovenej v § 107 ods. 1 OZ s poukazom na § 11 ods. 3 ZoSÚ. Odvolací súd sa k uvedenej námietke nevedel vyjadriť, nakoľko z obsahu rozhodnutia súdu nevyplýva, že by sa otázkou premlčania osobitne zaoberal.

38. Záverom odvolací súd dáva do pozornosti, že žalobca napadol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu, teda aj výrok II. o trovách konania, ktorým súd nepriznal žalovanému nárok na ich náhradu. V obsahu odvolania však vecná argumentácia žalobcu, prečo by náhradu trov žalovanému mal priznať absentuje. Odhliadnuc od toho, výrok o trovách konania je v prospech žalobcu, takže by bol odôvodnený postup v zmysle ust. § 386 písm. b) CSP a odvolanie proti výroku II. odmietnuť, ako podaný neoprávnenou osobou. Nakoľko však, ako už bolo vyššie naznačené, žalobca vecne odvolanie proti výroku II. neodôvodnil, odvolací súd výrok II. rozsudku nepodrobil odvolaciemu prieskumu, ale výlučne sa zaoberal len výrokom I., ktorým súd žalobu žalobcu zamietol.

39. Vychádzajúc zo všetkých vyššie uvádzaných skutočností, konštatujúc nedôvodnosť odvolania žalobcu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP vo výroku I. o zamietnutí žaloby a v závislom výroku II. o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

40. Podľa čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

41. V zmysle § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

42. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný, na základe čoho by mu voči žalobcovi patril nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške. Žalovanému však v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli (z dôvodu jeho pasivity). Odvolací súd žalovanému preto v súlade s čl. 17 CSP (zakotvujúcim procesnú ekonomiu) náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

44. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).